

Moral Education, 2018 EC, Grade 6 model exam

Grade 6 · Moral Education · 2018 E.C.

MARKING KEY — CONFIDENTIAL

Time allowed: 120 minutes

Questions: 36

Total marks: 36

1. ግብረገባዊ ውሳኔዎችን ለመወሰን የሌሎችን ሰዎች አስተያየትና ይሁታን አለመጠየቅ ምንን ይገልጻል? (1)

A. ✓ በራስ መተማመን

B. ለሌሎች ማሰብ

C. ድፍረት

D. ኢ- ተለዋዋጭ

Answer: A

Choosing what is right without needing others to approve first shows that you trust yourself.

2. ውስጣዊ አሳቤዎችን ከውጭዊ ድርጊታችን ጋር መጣጣሙን የሚገልፅ ሀሳብ የቱ ነው? (1)

A. ተጠያቂነት

B. ልዩነት

C. መቻቻል

D. ✓ ምሉዕነት

Answer: D

Integrity means what you believe inside matches what you do outside.

3. በኢትዮጵያውያን መካከል የሚገኙ የግብረ ገብ እሴቶች ውስጥ ምሳሌ የማይሆነው የቱ ነው? (1)

A. ታላላቆችን ማክበር

B. ✓ ስርአት አልበኝነት

C. እንግዳ ተቀባይነት

D. ስጦታን በሁለት እጅ መቀበል

Answer: B

Respecting elders, welcoming guests and taking a gift with two hands are Ethiopian values, but being disorderly is not.

4. በቤተሰብ ሆነ በማህበረሰብ ውስጥ በስምምነት ለመኖር እያንዳዱ ሰው የሚጠበቅበትን ሀላፊነት በአግባቡ መወጣት የየትኛውን የሃላፊነት አይነት ነው? (1)

A. የግለሰብ ሀላፊነት

B. ✓ የቤተሰብ እና የማህበረሰብ

C. ሀገራዊ ሀላፊነት

D. ቃልን መጠበቅ

Answer: B

Doing the duty each person is expected to do so that the home and the neighbourhood stay peaceful is family and community responsibility.

5. ከሚከተሉት ውስጥ የግብረ ገብ ምላሳነት ጠቀሜታን የሚያሳየው የቱ ነው? (1)

A. ✓ ማህበራዊ ችግሮችን ሉ መፍታት ያስችላሉ

B. ማህበራዊ ችግሮችን ያስፋል

C. ማህበራዊ ግንኙነቶችን ያጠፋል

D. በማህበረሰብ ዘንድ ተቀባይነትን ያሳጣል

Answer: A

Moral integrity helps people solve problems in the community, it does not make them worse.

6. ከሚከተሉት ውስጥ የአንድ ሰው ጠንካራ የስራ ባህል መገለጫ የሆነው የቱ ነው? (1)
- A. የስራ ሠዓትን ማክበር እና ሁሉንም ሥራ ለብቻ መሥራት
- B. የተሰጠንን ስራ እንደነገሩ አጠናቆ በወቅቱ እና በአግባቡ ማስረከብ
- C. የማያደክሙ ስራዎችን መምረጥ እና እነሱ ላይ ትኩረት ማድረግ
- D. ✓ ለስራው አስፈላጊ የሆኑ ክህሎቶችን እና እውቀት በመማር መሥራት

Answer: D

A good worker learns the skills and knowledge the job needs. The other choices describe careless, selfish or lazy habits.

7. ከሚከተሉት ባህሪያት ውስጥ የታታሪ ተማሪዎች መገለጫ ከሆኑት ውስጥ የሚካተተው የቱ ነው? (1)
- A. በጋራ ሰርቶ ለብቻ ሁሉንም ጥቅም መውሰድ
- B. ለፈተናዎች አለመዘጋጀት፣ ከጓደኛ መኮረጅ
- C. አብዝቶ እንቅልፍ መውደድ፣ በጥዋት አለመነሳት
- D. ✓ ከመደበኛ ትምህርት ውጭ ያለ መፅሐፍትን ማንበብ

Answer: D

A hard working student reads extra books. Copying, skipping preparation and oversleeping are the opposite.

8. ከሚከተሉት ውስጥ የግብረገብ ምሉዕነት ያላቸው ተማሪዎች መገለጫ የሆነው የቱ ነው? (1)
- A. በህብረተሰቡ ዘንድ ይናፃሉ
- B. ✓ ማንኛውም ጫና ለመቋቋም ብቃት አላቸው
- C. ከህብረተሰቡ የተገለሉ ናቸው
- D. ሁሉም መልስ ናቸው

Answer: B

Students with moral integrity can stand firm under pressure. The other choices say they are looked down on or cut off from society, which is not true.

9. በግብረገብ ምሉዕነት ውስጥ የሚገኙ ሰዎች ከሚፈፀሙት ተግባራት የማይካተት አንዱ _____ ነው። (1)
- A. ✓ የማያውቁት ነገር ሲገጥማቸው አይናገሩም
- B. ለራሳቸውም ሆነ ለሌሎች ሰዎች ሀቀኛ ናቸው
- C. ማንኛውንም ነገር ለማስመሰል አይሞክሩም
- D. የሌሎችን ሰዎች ሚስጥር ይጠብቃሉ

Answer: A

Honest people admit it when they do not know something, so keeping quiet instead is the habit that does not belong on the list.

10. ከሚከተሉት ውስጥ ስለ ግብረገብ ምሉዕነት ትክክል የሆነው የቱ ነው? (1)
- A. አንድ ሰው ስለ ነገሮች ባለው ግላዊ እምነት ተለዋዋጭ አቋምን ማሳየት
- B. አንድ ሰው በሚፈፀማቸው ድርጊቶች መካከል እና ግላዊ እምነት ልዩነት መኖር
- C. ✓ አንድ ሰው ስለነገሮች ባለው ግላዊ እምነት ኢ-ተለዋዋጭ አቋምን ማሳየት
- D. አንድ ሰው በስነ ምግባሩ መጥፎ መሆን

Answer: C

Integrity means holding a steady position based on what you believe, instead of changing it to suit the moment.

11. ገንዘብ፣ ሽልማት፣ ስጦታና አድናቆት ሳይጠብቁ በነፃ የሚፈፀም ተግባር _____ ይባላል (1)
- A. የጉልበት ስራ
- B. ስራ ፈጠራ
- C. ✓ በጎ አድራጎት
- D. የሀብት ክምችት

Answer: C

Doing something for others without expecting money, a gift or praise is charity work.

12. ከሚከተሉት ውስጥ አንዱ ህይወታችንን በምሉዕነት ለመምራት ከሚያስፈልጉ ነገሮች መካከል አይካተትም (1)

- A. ሀቀኛ መሆን
B. ✓ ውሸት መናገር
C. በራስ መተማመን
D. ሚስጥር መጠበቅ

Answer: B

Telling lies cannot help you live with integrity, while honesty, self confidence and keeping secrets can.

13. ከሚከተሉት ውስጥ የግብረገብ ምሉዕነት ጠቀሜታ የሆነው የቱ ነው? (1)

- A. በቀላሉ የገቡትን ቃል የሚያፈርሱ ግለሰቦች መበራከት
B. ችግሮችን በብቃት የመፍታት አቅምን ይቀንሳል
C. መጥፎ ተግባራትን የሚያጋልጡ ግለሰቦች ማነስ
D. ✓ በራሳቸው የሚተማመኑ ጠንካራ የስራ ባህል ያለው ማህበረሰብ ይፈጠራል

Answer: D

Where people act with integrity you get a confident community with a strong work culture.

14. ምሉዕነት ያላቸው ግለሰቦች ከሚኖራቸው መስረታዊ እምነቶች መካከል የማይካተተው የትኛው ነው? (1)

- A. ተጠያቂነት
B. ✓ ተለዋዋጭ
C. ድፍረት
D. ርህራሄ

Answer: B

People with integrity are accountable, brave and kind. Being changeable is the opposite of integrity.

15. አንድ ሰው ትክክል ነው ብሎ የሚያምንበትን ነገር እንዲተገብር የሚያደርግ ውስጣዊ ችሎታ ምን ይባላል? (1)

- A. ታማኝነት
B. ✓ ድፍረት
C. ሀላፊነት መወጣት
D. ተጠያቂነት

Answer: B

Courage is the inner strength that pushes you to actually do what you believe is right.

16. አጭበርባሪነትን እና ሌብነትን ማስወገድ መቻል ከሚከተሉት የትኛውን ይገልጻል? (1)

- A. ተጠያቂነት
B. ✓ ሀቀኝነት
C. ታማኝነት
D. ምሉዕነት

Answer: B

Honesty means staying away from cheating and stealing.

17. የንባብ ጠቀሜታ የሆነው የቱ ነው? (1)

- A. እውቀትን ያስፋል
B. የቋንቋ አጠቃቀም ክህሎትን ያዳብራል
C. ጭንቀት ይቀንሳል
D. ✓ ሁሉም መልስ ናቸው

Answer: D

Reading widens knowledge, improves language skill and eases worry, so every choice is correct.

18. ከመልካም ባህሪ ማሳደጊያ ወይም ማዳበሪያ መንገዶች መካከል የሚመደበው የትኛው ነው? (1)

- A. ለሕግ ተገዥ መሆን
B. የትምህርት ቤት ህግና ደንብ ማክበር
C. ራስን መቆጣጠር
D. ✓ ሁሉም

Answer: D

Obeying the law, keeping school rules and controlling yourself all help good character grow.

19. ስለ ህግ ትክክል የሆነው የትኛው ነው? (1)

- A. ✓ ህግ የአንድ ሀገር መተዳደሪያ ነው B. ህግ ሲወጣ ለተወሰነ ጊዜ ነው
C. ህግ የሚወጣው ሰዎችን ለማበላለጥ ነው D. ህጎች የሰዎችን መብት ይጥሳሉ

Answer: A

Law is what a country is governed by. It is not made for a short time, and it does not exist to favour some people or to break rights.

20. በአንድ ሀገር ውስጥ የትኛውም ህግ ማሟላት ካለበት መስፈርቶች ውስጥ የሚካተተው የትኛው ነው? (1)

- A. ተለዋጭነት B. ቋሚነት
C. ወጥነት D. ✓ ሁሉም

Answer: D

A law should be steady, applied the same way for everyone, and able to be amended when the country's needs change, so all of the listed points count.

21. ከሚከተሉት ውስጥ ስለ ግብር ስወራ ተጽዕኖ ውስጥ የማይካተተው የትኛው ነው? (1)

- A. መንግስት መሰብሰብ የሚችለውን ገቢ እንዲቀንስ ያደርጋል
B. መንግስት ለዜጎች የሚያቀርበውን አገልግሎት እንዲቀንስ ያደርጋል
C. ✓ ግብር ስወራ በሀገር ላይ እንጂ በግለሰብ ህይወት ላይ ተጽዕኖ አይኖረውም
D. መሰብሰብ ያለበት ገቢ ባለመሰብሰቡ የልማቶች ስራዎች እንዳይሰሩ ያደርጋል

Answer: C

Tax evasion hurts individual people too, not only the country, so that statement is not one of its effects.

22. አንድ ሀገር ታታሪ ዜጎች እንዲኖሩዎትና በኢኮኖሚ እንድታድግ ጠንካራ የስራ ባህልን ከየት ጀምራ ማስተማር አለባት? (1)

- A. ዜጎች ስራ ሲቀጠሩ B. ✓ ከተማሪነት ጊዜ ጀምሮ
C. በጎልማስነት እድሜ ላይ D. ዜጎች ከሀገር ሊወጡ ሲፈልጉ

Answer: B

A strong work habit has to be taught from the time a person is still a student.

23. ከሚከተሉት መካከል ከጣልቃ ገብነት ነፃ ሆኖ ራስን ማስተዳደርን የሚገልፅ ሀሳብ የትኛው ነው? (1)

- A. የህግ ተገዥነት B. ✓ ሉዓላዊነት
C. የህግ ከለላ D. ህገ መንግስት

Answer: B

Sovereignty means governing yourself without another power interfering.

24. ከሚከተሉት መካከል ግብር ስወራ ውስጥ የማይካተተው የትኛው ነው? (1)

- A. ገቢን አሳንሶ ማቅረብ B. የተጋነነ ወጪ
C. ✓ መረጃን በአግባቡ ማደራጀት D. ሀሰተኛ የግብር ሰነድ

Answer: C

Keeping records properly is honest practice, while hiding income, inflating costs and using fake documents are tax evasion.

25. ህገ- ወጥ የህፃናት ዝውውር ልጆች ላይ የሚያስከትለው ችግር ውስጥ የማይካተተው የትኛው ነው? (1)

- A. ህይወታቸውን በመጥፎ ሁኔታ እንዲመሩ ያደርጋቸዋል B. የቤተሰብ ፍቅር የማግኘት መብታቸውን ያጣሉ
C. ✓ መሰረታዊ ፍላጎታቸው የማግኘት መብት ይከበርላቸዋል D. ለአካላዊ እና ስነ- ልቦናዊ ችግሮች ይጋለጣሉ

Answer: C

Trafficked children lose their rights, so saying their basic needs are respected is not one of the harms.

26. የሰውነታችን ጤና እንዲታወቅና ጉዳት እንዳያጋጥመው ተገቢውን ትኩረትና እንክብካቤ መስጠትን የሚያመለክተው የቱ ነው? (1)

- A. ✓ ለእካላዊ ሰውነት ክብር መስጠት B. ለእስተሳሰብ ክብር መስጠት
C. ለጤና ክብር መስጠት D. ለጓደኛ ክብር መስጠት

Answer: A

Caring for your body so that it stays healthy and does not get hurt is showing respect for your physical body.

27. ከሚከተሉት ውስጥ ከመልካም ባህሪ ምሳሌዎች የማይካተተው የቱ ነው? (1)

- A. ትሁት መሆን B. ✓ ስህተትን አለመቀበል
C. ጥሩ ጓደኛ መምረጥ D. ፍቃድ መጠየቅ

Answer: B

Refusing to admit a mistake is not good character, while being humble, choosing good friends and asking permission are.

28. ራስን መቆጣጠር (መግዛት) ሲባልማለት ነው? (1)

- A. ✓ ስሜትንና ምኞትን መግታት B. በራስ ላይ ማዕቀብ መጣል
C. ራስን መጣል D. ንብረት መቆጣጠር

Answer: A

Self control means holding back your feelings and desires instead of letting them lead you.

29. ከሚከተሉት ውስጥ መልካም ባህሪን አለመላበስ ከሚያስከትላቸው አሉታዊ ውጤቶች መካከል የሚመደበው የትኛው ነው? (1)

- A. ከስሕተት መማር B. ✓ የትምህርት ቤት ንብረት መውደም
C. ራስን መቻል D. አመሰግኝ መሆን

Answer: B

Damaging school property is what happens when good character is missing. The other choices are good habits.

30. ሰዎች ሰው በመሆናቸው ብቻ የሚያገኙት መሰረታዊ መብት ነው (1)

- A. ዲሞክራሲያዊ መብት B. የደህንነት መብት
C. ✓ ሰብዓዊ መብት D. የሴቶች መብት

Answer: C

Human rights are the rights every person has simply for being a human being.

31. መንግስት ከህዝቦችና ከተቋማት ገንዘብ በመሰብሰብ የማሕበረሰቡን የልማት ጥያቄ የሚመለስበት መንገድ ይባላል። (1)

- A. የግብር ሰነድ B. ግብር ስወራ
C. ✓ ግብር D. የተጋነነ ወጪ

Answer: C

Tax is the money the government collects from people and institutions to pay for development.

32. ስልጣንን አለአግባብ በመጠቀም እና ለቤተሰብ ወይም ለወዳጅ ያልተገባ ጥቅም በመስጠት የሚከናወን የሙስና ወንጀል አፈፃፀም ይባላል። (1)

- A. ሐሰተኛ የግብር ሰነድ B. ✓ ወገንተኝነት
C. ግብር ስወራ D. ጉቦ መስጠት

Answer: B

Using your position to give an unfair advantage to relatives or friends is favouritism.

33. ህግን ለማክበር ወይም ላለመጣስ የሚደረግ እንቅስቃሴ ምን ይባላል?

(1)

- A. ሕገ-መንግስት
- B. የሕግ የበላይነት
- C. ✓ ለሕግ ተገዥነት
- D. መልስ የለም

Answer: C

Working to keep the law and not break it is called being law abiding.

34. ለሕግ ተገዥነት ወይም ለሕግ መገዛት ከሚያስገኘው ጠቀሜታ መካከል የማይመደበው የትኛው ነው?

(1)

- A. የስልጣን ገደብ መኖር
B. ፍትሐዊ የሐብት ክፍፍል
C. ሙስናን ለመዋጋት
D. ✓ የመብቶች ጥሰት

Answer: D

Obeing the law limits abuse of power, supports fair sharing of wealth and fights corruption, so breaking rights is not a benefit.

35. ፍትሐዊ የሀብት ክፍፍል ማለት ነው፡

(1)

- A. ማዳላት ያለበት መሆን አለባት
B. ለረዥም ጊዜ መቆየት አለበት
C. ✓ የማንኛው ሀገር ዜጋ መብት ነው
D. የጥቂት ግለሰቦች ዜጎች መብት ነው

Answer: C

Fair sharing of wealth is a right belonging to every citizen of the country, not to a chosen few.

36. ማለት ገንዘብን፣ ጊዜንና ንብረትን በአግባቡ መጠቀምና ለቀጣይ ፍጆታ ማቆየት ነው።

(1)

- A. ንብረት
B. ✓ ቁጠጣ
C. ኢኮኖሚ
D. መዝናናት

Answer: B

Saving means using money, time and property carefully and keeping some for later use.

— END OF MARKING KEY —

Generated on Meskerem 22, 2019 E.C. (October 2, 2026 G.C.) · Temari.et